

РЕШЕНИЕ

**№ СП – 8
от 29.10.2020 г.**

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 29.10.2020 г., след като разгледа фактите и обстоятелствата във връзка с Решение № 1663 от 14.03.2018 г. на Административен съд София – град по адм. дело № 3253 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 7451 от 20.05.2019 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9130 по описа за 2018 г., установи следното:

С Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), е установила нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на ЗИД на ЗЕ.

„Еко Енерджи Мениджмънт“ ООД, е обжалвало Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 6.27, с която е установено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), в размер на 5 400 kWh, при определена преференциална цена в размер на 277,39 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство.

Във връзка с подадената жалба е образувано адм. дело № 3253 по описа за 2016 г. на Административен съд София-град (АССГ), по което е постановено Решение № 1663 от 14.03.2018 г. за отмяна на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, в частта му по т. 6.27, в която е определено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР в размер на 5 400 kWh, при определената цена - 277.39 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство.

Решението на АССГ е обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд (ВАС), въз основа на което е образувано адм. дело № 9130 по описа за 2018 г. С Решение № 7451 от 20.05.2019 г. на ВАС, Четвърто отделение по адм. дело № 9130 от 2018 г. е оставено в сила Решение № 1663 от 14.03.2018 г. на АССГ по адм. дело № 3253 по описа за 2016 г.

В мотивите на своето решение АССГ е установил, че оспореният акт - Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 6.27, е издаден от компетентен орган. Предвид разпоредбата на § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ на КЕВР да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията, приети до влизането в сила на този закон. Следователно, компетентността за издаване на акта произтича пряко от законова правна норма. АССГ е направил извода, че процесното решение е прието в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 7, във връзка с ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

АССГ е приел, че решението е незаконосъобразно поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, което представлява отменително основание по чл. 146, т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В тази връзка в мотивите си АССГ посочва, че административният акт следва да съдържа мотиви – фактическите и правни основания за издаването му съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В конкретния случай в акта липсват фактически основания, въз основа на които да може да се установи по какъв начин е определен размерът на НСП на електрическа енергия по т. 6.27 от решението.

Според АССГ, логическият анализ и тълкуването на разпоредбите на чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), § 17 от ЗИД на ЗЕ и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕВИ сочат, че размерът на НСП на електрическа енергия следва да се установи от КЕВР въз основа на данните за средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, които са послужили за определяне на съответните преференциални цени съгласно решението на КЕВР след приспадане на собствените нужди. В тази връзка АССГ посочва, че нито в оспореното решение, нито в доклад с вх. № Е-Дк-246 от 30.07.2015 г., нито в Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР, по т. I.28, се посочва какво е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, както и в какъв размер са собствените нужди.

АССГ е установил, че по делото липсват фактически данни и доказателства относно размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на който са определени преференциалните цени съгласно Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР, както и относно обстоятелството дали в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. този размер е установен по начина, посочен в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. Според АССГ, на практика оспореното Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР е изцяло лишено от обосновка за това как и по какъв начин, въз основа на кои конкретни данни е установен с него размерът на НСП по т. 6.27, каквито мотиви липсват и в доклада и не могат да се изведат и от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР. Според АССГ остава напълно неясно дали и как са определени собствените нужди на електрическа енергия, които би следвало да се приспадат от средногодишното производство на електрическа енергия, съгласно формулата по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. В тази връзка съдът посочва, че за първи път в съдебното производство по адм. дело № 3253 от 2016 г. е представен електронен модел, съхраняван в КЕВР, за който се твърди, че е съществувал и има отношение към приемането на Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР. Според Решение № 1663 от 14.03.2018 г. на АССГ по адм. дело № 3253 от 2016 г. представеният електронен модел е обсъден в назначената по делото експертиза, като в заключението по нея вещото лице е посочило, че в Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР не са отразени собствените нужди, взети предвид при определяне на преференциалната цена, но такива данни се съдържат в електронния модел за изчисляването ѝ.

Предвид горното, АССГ е счел, че липсата на ясни мотиви, относно начина на изчисляване на собствените нужди води до немотивираност и незаконосъобразност на административния акт. Съгласно изложените от АССГ мотиви, в конкретният случай спорът

не се свежда до факта дали финансовия модел е съществувал към момента на постановяване на Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР и дали този модел е служебно известен на Комисията. В тази връзка АССГ счита, че изчисленията от финансовия модел следва да се съдържат в административния акт или в други документи от административната преписка по неговото приемане.

Поради всичко гореизложено АССГ е приел, че Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР в оспорената му част по т. 6.27, е немотивирано, което според съда налага отмяна на решението в оспорената част.

Решение № 1663 от 14.03.2018 г. на АССГ по адм. дело № 3253 от 2016 г. е потвърдено с Решение № 7451 от 20.05.2019 г. на ВАС, Четвърто отделение, по адм. дело № 9130 от 2018 г., с което решение ВАС е възприел изцяло мотивите в първоинстанционното решение.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като обяви нищожността или отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК).

С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение, с което АССГ не е решил въпроса по същество, както и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение за установяване на стойностите на НСП вместо отменената т. 6.27 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), като съобрази мотивите на съда. Това налага анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, във връзка с фактите и обстоятелствата при приемане на относимото Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР, в това число ценообразуващите елементи на преференциалната цена.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.), създава задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдителни, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. За обектите по чл. 24, т. 3 от ЗЕВИ определеното НСП не се прилага (чл. 31, ал. 5, т. 1, предл. 2 от ЗЕВИ).

С § 16, т. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е регламентирана легална дефиниция на понятието „нетно специфично производство на електрическа енергия“ в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

Предвид горното, до посочените изменения на ЗЕВИ с оглед на това, че задължението за изкупуване на електрическата енергия от ВИ не е било поставено в зависимост от НСП на електрическа енергия, размерът на същото не е бил изрично посочван от КЕВР в диспозитивите на съответните решения за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ. Предвид изложеното, с § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е предвидено Комисията, в срок до 31.07.2015 г., в съответствие със ЗЕВИ да приеме решение, с което да установи НСП на електрическа енергия, въз основа

на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на този закон – 24.07.2015 г.

В тази връзка е постановено и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, с което по т. 6.27 е установено НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени по раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР при определената цена 277,39 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство, в размер на 5 400 kWh.

След отмяната на т. 6.27 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., за КЕВР отново възниква задължение за установяване на стойностите на НСП. Предвид дефиницията на НСП в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, решението за установяване на НСП има единствено констативен характер, тъй като с него се констатира стойности, заложи в предходни ценови решения на Комисията относно количеството електрическа енергия за група производители на електрическа енергия от ВИ. С решението не се определят нови стойности на НСП към настоящия момент, а се установяват използваните през годините при определяне на цените на електрическата енергия, стойности на производителността на съответната група централи и чистото количество за продажба на произведената от съответната група производители електрическа енергия от ВИ. В този смисъл с решението за установяване на НСП се установяват факти и обстоятелства, касаещи отношения, възникнали преди датата на издаване на акта, които продължават да съществуват, с оглед сключените между крайните снабдители или обществения доставчик и производителите на енергия от ВИ дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия от ВИ и факта, че цената, по която тази енергия се изкупува, не се променя за срока на договора (арг. от чл. 32, ал. 3 от ЗЕВИ). Предвид изложеното, решението, с което КЕВР установява НСП за групата производители на електрическа енергия от ВИ, се постановява еднократно и е валидно за целия период на действие на договорите, сключени между производителите на енергия от ВИ и съответните енергийни дружества.

Съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, КЕВР следва да установи НСП съгласно начина, дефиниран в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, т.е. Комисията не определя никакъв нов ценообразуващ елемент, а установява стойности, заложи в предходни ценови решения за определяне на преференциални цени, по които крайните снабдители и общественият доставчик изкупуват електрическа енергия, произведена от ВИ. Решението за установяване на НСП касае определената по раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР цена, т.е. препраща към ценовото решение, в което е определена преференциалната цена на групата производители - за електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство, и в този смисъл няма самостоятелно значение извън посоченото ценово решение. С решението на КЕВР за установяване на НСП за тази група производители не се изменя нито един от ценообразуващите елементи на цената, която е определена от административния орган, в случая с Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г., в частта му по раздел I, т. 28, и не се изменя и цената, по която се изкупува произведената от тази група производители електрическа енергия от ВИ.

Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР е окончателен административен акт, с който завършва производството по определяне на преференциални цени и съдържа правните и фактическите основания за определяне на преференциалните цени, включително посочване на определените от Комисията стойности на ценообразуващите елементи на цените за различните групи производители, посочени в решението. Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г., в частта му по раздел I, т. 28, е в сила, т.е. налице е стабилен законосъобразен административен

акт, който е породил своите валидни правни последици, включително по отношение на ценообразуващите елементи.

С Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г., в частта му по раздел I, т. 28 ДКЕВР е определила преференциална цена за електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство в размер на 277,39 лв./MWh, без ДДС. Цената е формирана въз основа на конкретни ценообразуващи елементи, посочени в същото решение. Тези ценообразуващи елементи са изчислени чрез изчислителен ценови модел - таблица във формат Excel, отразяваща начина на образуване на цената съгласно нормите на приложимото законодателство, съставена от свързани таблици с посочени изходни данни и конкретните стойности, с формули и връзки между тях, формирали ценообразуващите елементи, въз основа на които са изчислени преференциалните цени, включително заложеното за производство количество електрическа енергия. Поради това и предвид формулите и връзките между тях в модела, промяната на който и да е конкретен изходен параметър би довела до промяна на съответния ценообразуващ елемент, съответно до различна стойност на определената преференциална цена. В този смисъл само една конкретна стойност на всеки отделен изходен параметър, както и на ценообразуващ елемент, може да формира определената от ДКЕВР цена с Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г., в частта му по раздел I, т. 28. Например: Ако собствените нужди бъдат променени, в резултат ще се изменят заложените нетни количества електрическа енергия и съответно изчислената преференциална цена.

Поради горното и предвид факта, че това ценово решение е в сила, то всяко преразглеждане на неговите ценообразуващи елементи и съответстващите им изходни данни съставлява преразглеждане на административния акт на Комисията, което е недопустимо.

Съгласно дефиницията по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, КЕВР следва да установи НСП въз основа на средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно съответното решение за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди. Следва да се има предвид, че в действащия ЗЕВИ към момента на приемане на Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г., а и към настоящия момент липсва законова дефиниция на понятието „средногодишно производство на електрическа енергия“.

По отношение на понятията средногодишна производителност и средногодишна продължителност на работа, следва да се има предвид, че изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е създадо задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от ВИ по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на КЕВР за определяне на цена на конкретната група производители, но законодателят не е въвел легална дефиниция на понятието „средногодишна продължителност на работа“. До влизането в сила на посочените изменения на ЗЕВИ, в диспозитива на решенията на Комисията за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ, не е посочвана средногодишната продължителност на работа на инсталацията, за която се отнася съответната преференциална цена, като тя фигурира единствено като елемент при изчисляването на цената. С оглед разпоредбите на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, съответно чл. 19, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, отм.), при определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, Комисията е взела предвид характеристиките на съответните технологии; видът на ВИ; наличният ресурс на първичния енергиен източник; видът на технологията; големината на инсталираната мощност на обекта; мястото и начинът

на монтиране на съоръженията. С оглед изложеното, при определянето на преференциалните цени, в своите решения КЕВР е отчитала като елемент средногодишната продължителност на работа при номинално натоварване на инсталацията на съответните групи производители във връзка с останалите нормативно установени елементи на ценообразуването. Определянето на елемента средногодишна производителност на работа е във връзка с техническите и икономическите параметри, които оказват влияние при формирането на преференциалните цени на електрическата енергия. В тази връзка, при изчисляването на всички преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, регулаторната практика на Комисията през годините е била да отчита наличния ресурс на първичния енергиен източник и съответно специфичното производство на електрическа енергия от 1 kW мощност на обекта, което обуславя определянето на средногодишната продължителност на работа в решенията за преференциални цени на електрическата енергия от ВИ въз основа на данни за **пълните ефективни часове на работа на инсталацията, т.е. часовете на работа при съответната гарантирана мощност на инсталацията за отделните години на експлоатация.** Количествата нетна енергия представляват произведение на средногодишната продължителност на работа и мощността на отделната централа.

Изложените по-горе аргументи се съдържат в становище относно регулаторната практика при определяне на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, прието от КЕВР с решение по Протокол № 82 от 11.05.2015 г., т. 9, видно от което в решенията на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, размерът на средногодишната продължителност на работа е определен като пълни ефективни часове (часове на работа при близка до номиналната мощност).

Критериите, които се отчитат при определяне на преференциалните цени и ценообразуващите елементи са посочени в чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ: видът на възобновяемия източник, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и: инвестиционните разходи; нормата на възвращаемост; структурата на капитала и на инвестицията; производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси; разходите, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда; разходите за суровини за производство на енергия; разходите за горива за транспорта; разходите за труд и работна заплата; други експлоатационни разходи.

Всички конкретни източници на информация за определяне на стойности за ценообразуващи елементи при определяне на преференциалните цени за продажба на електрическа енергия, произведена от електрически централи работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство, включително средногодишна продължителност на работа на централите, са посочени в мотивите на ценовото решение. В тази връзка по отношение на елемента „средногодишна продължителност на работа“ за електрически централи работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство, в Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР е посочено, че при определяне на годишната производителност на работа на централите са използвани данни от Българската академия на науките (БАН), както и отчетените средно-ефективни стойности за работа на централите в региона. В т. VI. Определяне на преференциалната цена на електрическата енергия произведена от директно изгаряне на биомаса, получена от дървесни остатъци, биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци от мотивната част на Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. подробно са посочени ценообразуващите елементи, формиращи преференциалните цени на тези централи, групирани съобразно предвидените законови критерии. Ползният технико-икономически живот на активите е определен на 20 години. В

решението е посочено, **че средно годишната продължителност на работа на централата е 6 000 часа.**

Видно е, че стойностите на средната годишна продължителност на работа на централите при този вид технология и първичен енергиен ресурс, са възприети от анализите, направени на работещите електрически централи на биомаса чрез директно изгаряне, както и информация и анализи, направени от БАН за средната годишна продължителност на работа. Тези стойности са определени като резултат от произведената електрическа енергия в годишен план, разделена на инсталираната мощност на работещите електрически централи на биомаса чрез директно изгаряне. При формирането на преференциалните цени по Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. е отчетена производствената мощност и характеристиките на централите. Нормативно регламентирано задължение е да бъде взета предвид и производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси, която да бъде отчетена при ценообразуването (арг. от чл. 19 от НРЦЕЕ, отм.). С оглед изложеното, при определянето на цените с Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г., ДКЕВР е отчела като основен елемент нетното специфично производство на електрическа енергия на съответните групи производители, без понятието НСП да е било легално дефинирано.

При анализа на влиянието на отделните фактори, с най-голяма тежест за равнището на цената са средната годишна производителност на инсталациите за производство на електрическа енергия от биогорива и размера на инвестиционните разходи.

Факта, че в България не се произвеждат съоръжения и машини за допълнителна обработка на суровината биомаса, е предпоставка за допълнителни инвестиционни разходи, свързани със специфичните технологии за добив, събиране, преработка, транспорт и др. Поради тези причини при определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, в частност за електрически централи работещи на биомаса, при изчисляването на разходите за единица инсталирана мощност се използват осреднени стойности на ценообразуващите фактори, които Комисията определя на основата на официални източници и на международния опит и коригирани в съответствие със специфичните за Република България обстоятелства.

Видно от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР, по отношение на средногодишната производителност на работа на централите, при определяне на цената е използвана средна годишната производителност на работа на електрически централи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство, изчислена на основата на осреднени стойности за страната.

Може да се обобщи, че годишното брутно производство за групата централи е изчислено при отчитане на средната инсталирана мощност и коефициента на ангажираност на централата. Размерът на пълните ефективни работни часове за година на работа на централата със съответната технология се посочват от фирмата производител на съответната технология или са взети от официални източници и отразяващи международния опит, както и придобития и изграден опит в страната (чл. 21, ал. 2 от НРЦЕЕ, отм.).

По отношение на размера собствени нужди следва да се има предвид, че действащите към момента на приемане на Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. разпоредби на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, във връзка с НРЦЕЕ (отм.), не са регламентирали изискване за отделно, самостоятелно посочване в ценовото решение на количеството електрическа енергия за собствени нужди, извън нормативно регламентирани ценообразуващи елементи, какъвто е и производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси. Както бе посочено по-горе, количеството енергия за собствени нужди представлява част от средногодишното произведено количество електрическа енергия от 1 kW инсталирана

мощност, поради което по същността си е заложено и се съдържа в него, респективно е взето предвид в ценообразуващите елементи на цената и съответно е отразено в определената преференциална цена.

Следва също да се има предвид, че в действащото законодателство към приемане на Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г., а и към момента липсва изискване, определена методика или начин за определяне на стойността на собствените нужди, залегнали в решения на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия от ВИ. В този смисъл въпросът е от преценката и в рамките на оперативната самостоятелност на Комисията при отчитане вида на ВИ, вида технология, производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси и други според чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ. Предвид изложеното, точният процент и/или съответно количеството електрическа енергия за собствени нужди, не е предмет на изрично посочване в ценовите решения за определяне на преференциални цени, но същите са вземани предвид.

Според § 1, т. 6 от ДР на ЗЕВИ, енергия за собствени нужди е количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от ВИ. Следователно, всеки обект за производство на електрическа енергия от ВИ има собствени нужди, които са част от производствения процес на електрическа енергия. Енергията за собствени нужди, която се потребява при работата на съоръженията и е необходима за тяхната работа, не следва да се закупува от крайните снабдители и обществения доставчик, а да се произвежда при работен режим на тези съоръжения и инсталации, т.е. производителите използват за захранване на съоръженията и инсталациите на централите си произведената от тях електрическа енергия.

Енергията за собствени нужди за съответната група централи представлява количествата енергия за покриване на технологичните нужди за централите и е заложена като % (процент) от брутното производство на електрическа енергия от различните видове централи - фотоволтаични, вятърни, водноелектрически и от биомаса. Процентът собствени нужди е приложим спрямо съответната група производители и се определя въз основа на данните, които КЕВР събира служебно във връзка с изчисляване на инвестиционните и експлоатационни разходи на централите съобразно вида на технологията и нейните специфични технически показатели, при определяне на преференциалните цени през годините. Следователно, при отчитане на размера на собствените нужди Комисията е взела предвид не само данни за средногодишната продължителност на работа от БАН, при използване на средни стойности за страната, а и съответните технически стандарти. Единият от компонентите на НСП - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, се съдържа в съответните решения на КЕВР за определяне на преференциални цени, а другият компонент – енергията за собствени нужди, представлява част от това производство, поради което по същността си се съдържа в него. В този смисъл данни за този компонент също се извличат от ценовите решения и съответните ценообразуващи елементи на определената преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия от ВИ, по групи производители.

Собствените нужди на групата производители на електрическа енергия по раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. са заложени при определяне на преференциалната цена за тази група производители като 10 % от средногодишното количество произвеждана електрическа енергия от тези централи, която КЕВР е преценила, че е необходима при работата на този вид централи за захранване на съоръженията и инсталациите им. Собствените нужди са част от количествата електрическа енергия, произведена при посочената в Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. средногодишна продължителност на работа, съответно производителност на този вид централи. Този размер на собствените нужди е в съответствие със специфичните особености по отношение на режима на работа и часовата

натовареност през годината за такъв тип централи, предвид основния фактор в сектора – характер на природния ресурс. В този смисъл спецификата и особеностите в България по отношение на този вид природен ресурс на годишна база формират рамката по отношение на работата на електрически централи работещи на биомаса в България, с която всеки инвеститор е запознат при инвестиране и изграждане на съоръжения от такъв тип. В същото време нивото на собствените нужди на групата централи в конкретния случай се определя за определената мощност от 2,5 MW в рамките на групата електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство. В този смисъл определените 10% собствени нужди от годишното производство 15 000 MWh, или 1 500 MWh е технически параметър, пряко свързан с определената цена и представлява референтна стойност за конкретните инсталации.

Прегледът на техническите и икономическите параметри при определянето на цената на електрическата енергия за горепосочената група централи съгласно раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. е представен в следната таблица:

№	Показатели	Мярка	През първата година – 2013 г.	общо за периода на изкупуване
1	НЕТНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	MWh	13 500,00	270 000,00
2	ОБЩО РАЗХОДИ	хил.лв.	2 721,82	62 137,35
	за експлоатационни	хил.лв.	1 866,14	45 023,84
	за амортизации	хил.лв.	855,68	17 113,51
3	ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ	хил.лв.	1 143,78	11 562,55
4	НЕОБХОДИМИ ГОДИШНИ ПРИХОДИ	хил.лв.	3 865,60	73 699,90
5	NPV НА КОЛИЧЕСТВАТА	7,00%	13 500,00	153 030,54
6	NPV НА ПРИХОДИТЕ		3 865,60	42 449,82
	NPV на експлоатационните разходи		1 866,14	24 721,12
	NPV на амортизацията		855,68	9 699,59
	NPV на възвръщаемостта		1 143,78	8 029,10
7	ЦЕНА	лв./MWh	277,39	277,39

Видно от горното, преференциалната цена за електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство, е формирана при размер на необходимите годишни приходи, който покрива всички разходи, необходими за производството на заложените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Нетното специфично производство е установено въз основа на параметрите за първата година от периода на изкупуване и отразява нетната електрическа енергия в размер на 13 500,00 MWh след приспаднати собствени нужди в размер на 10% или 1 500 MWh. Общо за периода на изкупуване на електрическата енергия количествата електрическа енергия са в размер на 270 000,00 MWh, като отразяват осреднен режим на работа на централата. Поради това, преференциалната цена от 277,39 лв./MWh е формирана като резултат от дисконтираните необходими годишни приходи в размер на 42 449,82 хил. лв., разделени на дисконтираното нетно количество електрическа енергия за целия период на задължително

изкупуване в размер на 153 030,54 MWh, изчислени при дисконтов фактор, равен на нормата на възвръщаемост (НВ) $i = 7,00\%$.

Въз основа на горното и при прилагане на начина за установяване на НСП по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, НСП на електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство по раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР – 277,39 лв./MWh се изчислява, както следва:

- 2,5 MW – инсталирана мощност на електрическа централа, намираща се в групата на ЕЦ с инсталирана мощност до 5 MW, работеща чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство;

- 6 000 часа - продължителност от време на работа на инсталацията;
- $68,49\% = 6\ 000\ \text{часа} / 8\ 760\ \text{часа}$ - коефициент на ангажираност;
- $15\ 000\ \text{MWh} = 2,5 * 6000$ - брутно произведена електрическа енергия за година - Ебр;
- 10,00% - електрическа енергия за собствени нужди в % за година;
- $1\ 500\ \text{MWh} = 15\ 000\ \text{MWh} * 10,00\%$ - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- $13\ 500\ \text{MWh} = 15\ 000\ \text{MWh} - 1\ 500\ \text{MWh}$ - нетна електрическа енергия за година;
- $5\ 400\ \text{kWh} = 13\ 500\ \text{MWh} / 2,5\ \text{MW}$ - нетно специфично производство.

В тази връзка и след преглед на ценообразуващите елементи, въз основа на които е определена преференциална цена за електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство по раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР – 277,39 лв./MWh, без ДДС, се установи нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 5 400 kWh, при средногодишна производителност на работа 15 000 MWh и след приспадане на собствени нужди в размер на 10,00% или 1 500 MWh.

Горното се потвърждава от ценообразуващите елементи и съответните им изходни данни, които по аргументите, изложени по-горе, са с единствени конкретни стойности, които се онагледяват от изчислителния ценови модел по раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. Преференциалната цена от 277,39 лв./MWh, без ДДС е определена при средногодишна продължителност на работа в размер 6 000 часа, годишна ангажираност 68,49%, при размер собствени нужди – 10% или 1 500 MWh от брутното годишно производство от 15 000 MWh.

Установеното нетно специфично количество електрическа енергия в размер на 5 400 kWh е взето предвид при определяне на преференциалната цена по раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г., която покрива разходите за изграждането и оперирането на централите с тази технология и осигурява заложената в решението възвръщаемост. Стойността на НСП позволява на съответния производител от тази група производители на електрическа енергия от ВИ да формира такъв размер необходими годишни приходи, при който да се обезпечат всички разходи, нужни за покриване на произведените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Установеният размер на НСП на база на определената преференциална цена по раздел I, т. 28 от Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. не променя, нито намалява утвърдените с ценовото решение приходи, необходими на съответното енергийно дружество, попадащо в

тази група производители, за покриване на разходите му, включително инвестиционните, както и за осигуряване на нормата на възвръщаемост, определена в ценовото решение на Комисията. При реалното прилагане на определените от Комисията преференциални цени всеки инвеститор има възможност да постигне различна доходност в зависимост от индивидуалното управление на инвестиционния проект.

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 1663 от 14.03.2018 г. на Административен съд София – град по адм. дело № 3253 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 7451 от 20.05.2019 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9130 по описа за 2018 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 5 400 kWh, въз основа на което в Решение № Ц-19 от 28.06.2013 г. на ДКЕВР, в частта по т. I.28, е определена преференциална цена в размер на 277,39 лв./MWh за електрически централи с инсталирана мощност до 5 MW, работещи чрез директно изгаряне на биомаса, получена от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци, с комбинирано производство.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София – град в 14 (четирнадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА